

A/2051

BA I SEMESTER SECOND
Climatology and Oceanography

set-B
4327/MH

Time: 3 hours

Marks :45

Note: Attempt two questions each from Section A and B, Section C is compulsory.

Section A

1. Describe the various factors of climate control. 7.5
2. Explain the structure of atmosphere with the help of a diagram. 7.5
3. Describe the factors which influence the distribution of insolation on the Earth. 7.5
4. What do you mean by the term atmospheric pressure? Explain atmospheric pressure with the help of a diagram. 7.5

Section B

5. Explain in detail the oceanic deeps. 7.5
6. Describe the horizontal and vertical distribution of salinity of ocean water. 7.5
7. Describe the formation, types and distribution of coral reefs. 7.5
8. Write short notes on any two of the following: sea waves, tides and ocean currents. 7.5

Section C

9. Answer the following in brief:

- i . Planetary winds
- ii. Condensation
- iii. Cyclonic rainfall
- iv . Continental slope
- v . Sea Trench

5x3=15

ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ
ਜਲਵਾਯੂ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਿਗਿਆਨ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ.

ਅੰਕ : 45

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ ਅਤੇ ਅ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਗ ਈੜੀ ਸਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

ਭਾਗ ਓ

1. ਜਲਵਾਯੂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 7.5
2. ਚਿੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 7.5
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਸੂਰਜੀਤਾਪ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 7.5
4. ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਦਬਾਅ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਦਬਾਅ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 7.5

ਭਾਗ ਅ

5. ਮਹਾਸਾਗਰੀ ਡੂੰਘਾਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 7.5
6. ਸਾਗਰੀ ਜਲ ਦੀ ਲਵਣਤਾ ਦੀ ਖਿਤਿੱਜੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 7.5
7. ਮੂੰਗਾ ਚਟਾਨਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ । 7.5
8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । ਸਾਗਰੀ ਲਹਿਰਾਂ, ਜਵਾਰ ਭਾਟਾ, ਮਹਾਸਾਗਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ । 7.5

ਭਾਗ -ੳ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ ।

1. ਭੂਮੰਡਲੀ ਪੌਣਾਂ
2. ਸੰਘਣਨ
3. ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਵਰਖਾ
4. ਮਹਾਦੀਪੀ ਢਲਾਣ
5. ਸਾਗਰੀ ਡੂੰਘਾਣ ।

5x3=15

4327/MH